

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Miljøstyrelsen

Den 28. august 2019
MFVM 880

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens delegerede retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU af 8. juni 2011 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr vedrørende undtagelse 43 for di(2-ethylhexyl)phthalat (DEHP) i visse gummikomponenter, der anvendes i motor-systemer (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremlagt en delegeret retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU af 8. juni 2011 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr. Med retsakten tilføjes undtagelse 43 om di(e-ethylhexyl)phthalat (DEHP), som tillades i en tidsbegrænset periode frem til 21. juli 2024 i visse gummikomponenter, der anvendes i motorsystemer. Den delegerede retsakt vurderes generelt ikke at svække beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser. Regeringen kan støtte, at undtagelsen vedtages, da der endnu ikke findes pålidelige alternativer, som kan substituere DEHP til denne anvendelse, og da beskyttelsesniveauet ikke vil være svækket. Regeringen kan derfor støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Kommissionen har den 8. august 2019 fremsendt delegeret retsakt om tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS-direktivet).

Kommissionen har vedtaget den delegerede retsakt med hjemmel i RoHS-direktivets artikel 5, stk.1, litra a). Artikel 5 indeholder bestemmelser om tilpasning af direktivets bilag III og IV til den videnskabelige og tekniske udvikling.

Den delegerede retsakt er udstedt i henhold til TEUF artikel 290 og kan kun træde i kraft, såfremt Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på to måneder, i dette tilfælde indtil den 9. oktober 2019. Fristen for indsigelse kan forlænges med to måneder efter anmodning fra

enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Formandskabet har anmodet om eventuelle indsigelser fra medlemsstaterne senest den 13. september 2019.

Formål og indhold

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU af 8. juni 2011 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS-direktivet) giver aktører og virksomheder mulighed for at ansøge om midlertidige undtagelser fra de begrænsninger, som et stof er underlagt under direktivet. Direktivets bilag III og IV indeholder en optegnelse over de materialer og komponenter i elektrisk og elektronisk udstyr, til specifikke anvendelser, som er fritaget fra begrænsning i henhold til direktivet.

For at en undtagelse ifølge direktivets artikel 5, stk. 1, litra a) kan optages på bilag III og IV skal det fastslås, at optagelsen ikke svækker den miljø- og sundhedsbeskyttelse, der ydes efter EU's kemikalielovgivning, REACH (forordning (EF) nr. 1907/2006), og at en af følgende betingelser er opfyldt:

- Det er ikke teknisk eller videnskabeligt muligt i praksis at eliminere eller substituere stoffet ved hjælp af ændringer af udformningen eller materialer og komponenter, der ikke kræver anvendelse af materialer eller stoffer på listen i bilag II;
- Alternativernes pålidelighed er ikke sikret;
- Den samlede negative miljø-, sundheds-, og forbrugerbeskyttelsesmæssige indvirkning som følge af substitutionen vil være større end de samlede miljø-, sundheds- og forbrugerbeskyttelsesmæssige fordele herved.

Kommissionen modtog den 29. juni 2017 en ansøgning om en ny undtagelse til bilag III; undtagelse 43, for anvendelse af DEHP i gummidele såsom O-ringe, pakninger, vibrationsdæmpere, tætningsringe, slanger, grommetringe og tætningspropper i motorsystemer, herunder udstødningsrør og turboladere, der er udformet til anvendelse i udstyr, der ikke udelukkende er beregnet til forbrugeranvendelse. Dette gælder nærmere bestemt for den kategori af elektrisk og elektronisk udstyr, der fremgår af RoHS-direktivets bilag I, nr. 11 (andet elektrisk og elektronisk udstyr, der ikke er dækket af de øvrige kategorier i bilag I).

Motorer, der er omfattet af den ønskede undtagelse, kan for eksempel være generatorer, kompressorer, vandpumper, boremaskiner og stenknusere. DEHP tilsættes gummimateriale for at opnå fleksible forbindelser mellem dele i motorsystemer, som har til formål at forebygge lækage, tætnede motordele og beskytte mod vibrationer eller snavs og væsker under hele motorernes levetid. DEHP er nødvendig i gummimateriale i førnævnte anvendelser, hvor der kræves lang levetid og modstandsdygtighed over for ekstreme temperaturer, vibrationer og forskellige kontaktmaterialer som f.eks. brændstof, smørelolie, kølemidler, gasser eller snavs. Med undtagelsen tillades henholdsvis 10 % og 30 % DEHP i gummimaterialet afhængig af anvendelsen, dog kun til anvendelser hvor der ikke er kontakt med menneskers slimhinder eller langvarig kontakt med huden. Det er vurderet, at der med undtagelsen vil være en årlig anvendelse af DEHP på ca. 1 tons per år.

Kommissionen har vurderet, at undtagelsen kan gives for den specifikke anvendelse for kategori 11 (andet udstyr, der ikke tidligere har været omfattet af RoHS-reglerne), da det er vurderingen, at der ikke vil være længerevarende eller gentagen kontakt med huden, at en arbejdstager vil være mindre end 2 minutter om at udskifte en af de omhandlede dele, og at arbejdstageren vil arbejde med handsker på. Undtagelsen vil således ikke svække den miljø- og sundhedsbeskyttelse, der ydes efter

forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Herudover er kravet i artikel 5, stk. 1, litra a) vurderet at være opfyldt med henvisning til, at der i øjeblikket ikke forefindes nogen alternativer på markedet, som ville give en tilstrækkelig grad af pålidelighed. Derfor er det ikke videnskabeligt og teknisk muligt i praksis at substituere eller eliminere DEHP for de pågældende anvendelser. Da pålidelige alternativer endnu ikke er tilgængelige, forventes ingen negativ socioøkonomisk påvirkning på substitution. Undtagelsen forventes heller ikke at gå ud over innovation på området.

Med beslutningen fastsættes en gyldighedsperiode på fem år regnet fra den 22. juli 2019, som er den dato, hvor kategori 11 blev omfattet af anvendelsesområdet i RoHS-direktivet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt og kan gøre indsigelse mod den indtil den 9. oktober 2019, hvorefter denne frist kan forlænges med yderligere to måneder. Regeringen er ikke bekendt med, at Europa-Parlamentet har udtalt sig om sagen på nuværende tidspunkt.

Nærhedsprincippet

Da der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt, hvor formålet vedrører realiseringen af det indre marked, finder regeringen, at retsakten er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

RoHS-direktivet er implementeret i dansk ret ved bekendtgørelse om begrænsning af import og salg samt fremstilling til eksport inden for EU af elektrisk og elektronisk udstyr, der indeholder visse farlige stoffer (RoHS-bekendtgørelsen).

Konsekvenser

Retsakten er et delegeret direktiv og skal derfor indarbejdes i dansk ret i RoHS-bekendtgørelsen, så undtagelsen fremgår heraf.

Retsakten har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Retsakten skønnes endvidere ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser eller nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Retsakten skønnes at medføre et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU, idet det ikke indtil den 22. juli 2019 har været forbudt at markedsføre de ansøgte gummikomponenter til brug i motorsystemer med DEHP-indhold over grænseværdien. Endvidere må stoffet ikke bruges på en måde, så det kommer i tæt og langvarig kontakt med huden.

Kommissionen har fastsat en gyldighedsperiode på fem år regnet fra den 22. juli 2019, som er den dato, hvor kategori 11 blev omfattet af anvendelsesområdet i RoHS-direktivet.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU-Miljøspecialudvalget.

Forbrugerrådet Tænk anfører, at stoffet er blandt de mest sundheds- og miljøproblematiske og kan derfor ikke støtte undtagelsen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den delegerede retsakt forventes at opnå støtte fra et kvalificeret flertal af medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Der er tale om en midlertidig specifik anvendelse af DEHP, som har en samlet uændret miljøvirkning. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.